

PATENT

№ 53642.

BESKRIVNING

OFFENTLIGGJORD AV

KUNGL. PATENT- OCH REGISTRERINGSVERKET.

H. OHLHAVER,

SANDE (TYSKLAND).

Sätt att förädla tonen vid musikinstrument.**Klass 5l: c.**

Patent i Sverige från den 10 maj 1921.

Prioritet begärd från den 11 januari 1921 (Tyskland).

Tillverkaren av ett sträng- eller metalltung-instrument, t. ex. violin, cello, gitarr, luta, mandolin, cittra, piano, harmonium o. s. v. vilkas verkan åstadkommes medelst resonanskroppar, kan även vid sorgfälligt arbete och vid utväljande av det bästa material samt användning av ädla träslag aldrig förutsäga, om detsamma skall bli felfritt med avseende på tonen och hava en ren och mjuk klangfärg. Ofta utfaller anslaget hårt eller medelhårt och tonen är i många lägen så medelmättig att det ej kan bli tal om en harmonisk toneffekt. Mycket ofta framträda enstaka toner eller tongrupper direkt störande ur de eljest tämligen väl klingande, enär resonanskroppen just vid svängningarna av dessa toner deltagar på olikformigt sätt. Det är därför svårt att särskilt vid violiner ernå de utomordentliga egenskaper med avseende på tonen, som t. ex. förefinnes vid de gamla italienska mästarviolinerna.

Det ovan sagda beträffande instrument gäller även om instrumentdelar, t. ex. speciellt av trä framställda orgelpipor.

Man har försökt ernå en förädling av tonen genom många hjälpmedel, särskilt vid violiner. Alla dessa försök hava icke fört till det eftersträfvade målet, nämligen att av ett mindervärdigt instrument göra ett med avseende på tonen felfritt mästareinstrument med ädel klangfärg och lätt tonangivning i alla lägen. Detta mål ernås enligt föreliggande uppfinning därigenom, att resonanskroppen, om densamma skall förse med lackering eller annan betäckning, före lac-

kets eller polityrens anbringande delvis eller helt överdrages med en kautschukhinna, som kommer i fast förbindning med resonanskroppen. Det är fördelaktigast att åstadkomma kautschukhinnan genom en tunnare eller tjockare bestrykning med en kautschuklösning, som i vissa fall även kan innehålla andra substanser, såsom t. ex. linolja, vilka äro blandbara med kautschuklösningen. När kautschukhinnan torkat, kan kroppen på vanligt sätt behandlas med lack, lim, polityr eller liknande. Genom kautschukhinnan kommer resonanskroppen att likformigt deltaga i tonsvängningarna i motsvarighet till tonens höjd och fyllighet och därigenom åstadkomma en underbar ädelhet i tonens kvalitet och klangfärg, oberoende av om tonen frambringas genom strådrag, slag, knäppning, anslag eller luftström. Man kan emellertid även på detta sätt förbättra tonen hos redan i bruk varande instrument, utan att det är nödvändigt att från resonanskroppen avlägsna eventuellt befintligt lack- eller polityrskikt. Vid ett piano eller harmonium är det av mindre betydelse, att det yttre höljet överdrages med kautschukbeklädningen, utan är därvid huvudsaken, att den inre resonansbotten resp. stödet för de toner frambringande strängarna och metalltungorna försees därmed.

Vid orgelpipor bör pipans i svängningar försatta vägg behandlas i enlighet med uppfinningen.

Den praktiska användningen av förfarandet har visat, att även violiner av enklaste utförande och beskaffenhet, vilka eljest lämna hårda, tunna och skarpa toner, efter denna behandling be-

frias från alla fel i tonen och förändras till mästareinstrument med lätt tonangivning, i det tonen uppvisar fullständig jämnhet, klockrenhet och mäktig bärvidd, vilket t. o. m. icke kunde ernås med gamla, italienska mästarevioliner.

Patentanspråk:

1:o) Sätt att förädla tonen vid musikinstrument, kännetecknat därigenom, att man helt eller delvis överdrager resonansytorna med kautschuk eller en kautschukhaltig substans och därefter med lack, lim eller en polityr.

2:o) Sätt enligt patentanspråket 1:o), känne-

tecknat därav, att man vid orgelpipor helt eller delvis överdrager pipans vägg med kautschuk eller en kautschukhaltig substans och därefter densamma med lack, lim eller en polityr.

3:o) Sätt enligt patentanspråken 1:o) och 2:o), kännetecknat därav, att kautschuken resp. den kautschukhaltiga substansen anbringas i löst form.

4:o) Sätt enligt patentanspråket 3:o), kännetecknat därav, att kautschuk- eller den kautschukhaltiga lösningen innehåller även andra substanser, såsom exempelvis linolja.

5:o) Musikinstrument, behandlat enligt ett eller flera av de i patentanspråken 1:o)—4:o) angivna förfaringssätten.